

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A tőzsde árjegyzése a vidéken.

A kisgazdákat az idén még több gond nyomja, mint más években. A termés nem elégi ette ki a várakozásokat; a gabonát oly szűken mérte a természet, hogy a legnagyobb aggályokkal kell a jövő, a szörnyűsége tel elé tekinteni. Egy egész hosszú éven át fáradozott a gazda, hogy meglegyen a jutalom. Szüntelenül anyagi zavarokkal küzdve, epedve várta azt a napot, a melyen csürbe rakja a gabonáját, kifizetheti adósságait, s ismét pénz kerül a láda fiókjába. Ez a várva-várt idő az idén nem következett be. A csalatkozás teljes és tökéletes volt. A kisgazda helyzete egyenesen kétségbeejtő volna, ha nem számíthatna arra, hogy a mértékadó körök — az állam és a hatóságok — segíeyezni, támogatni fogják e nehéz napokban.

A gabonaárakat tudvalevőleg a budapesti gabonatőzsde irányítja. Finom kereskedelmi érzésükkel, a börzeánerek egybevetnek minden körülményt, mely az árakra hatással van s ez alapon indul a kereslet és kínálat, melyek, mint a mérleg serpenyői, fontos szabályozzák a gabona értékét. A kereskedelemhez értőknek nem lehet kifogásuk az árak ilyen megszabása ellen, ha az tisztességes módon, tényleges áruval, s nem papír-sluszokkal történik, vagyis ha azt a gabonát, mely eladásra kerül, tényleg szállítják is, illetőleg átveszik. Ilyen ideális állapot ugyan még nem uralkodik a budapesti gabonatőzsdén, azonban tagadhatlan, hogy a papír-ötésekkel történt sok szédelgést megszorították, hogy a tőzsdén jegyzett árakat a konstellációknak megfelelőeknek kell tartanunk, s azokat a vidéki gabona-adás-vételeknél is irányadóknak kell tekinteni.

Mint hogy azonban a kisgazda nem mehet el személyesen a tőzsdére — nem lévén tőzsde tag — akár fővárosi, akár pedig vidéki kereskedőnek kénytelen eladni a gabonáját. Minden esetben viselnie kell a fuvardíj, a ki- és berakás, esetleg a raktározás, azonfelül még az

alkusz-díj költségeit is, ha bizonyosba adja a gabonáját. Vagyis mindig annnyival olcsóbban kell azt adnia, hogy Budapestben a hely színére szállítva, és beleértve az alkuszdíjat is — többbe ne kerüljön, mint a tőzsdén jegyzik.

Apró, ártatlanoknak látszó fogásokkal aztán itt is, ott is elcsipkednek valamit a gazdának járó összegből, melyet — ha a gazda megkap — csak sóhajt reá. Segíteni nem tud a baján, mert bármelyik kereskedőhöz fordul, mindegyik egyformán bánik el vele.

A vidéki gabonakereskedők e visszaélésnek elejét veendő, a kereskedelmi miniszter most — különösen a kisgazdák érdekében — elrendelte, hogy a budapesti gabonatőzsde árjegyzései a vidéki posta- és táviratállomásokon kifüggesztesse. A földmivelésügyi miniszter ezzel kapcsolatban pedig felhívta a törvényhatóságokat, hogy a tőzsde árjegyzéseknek a posta- és táviratállomással bíró városok és községek gabonapiacain való kifüggesztése iránt intézkedjenek. Így legalább az ellen az egy visszaélés ellen védekezhetnek kisgazdáink, hogy ne kelljen olcsón eladni gabonájukat, a mikor annak értéke jóval több.

Bárha más uton-módon is hathatósabban védenék meg szorongatott helyzetbe jutott kisgazdáinkat!

ORSZÁGGYULÁS.

A képviselőház ülése.

— Sajáttudósítónktól.
Budapest, 1904. nov. 4.

A mai ülés napirendjének így hangzik az első ponja: *Tisza István gróf képviselő indítványának indokolása, a házszabályok módosítására vonatkozó javaslat elkészítése végett kiküldendő bizottság tárgyában.*

A döntő nap tehát elkövetkezett. Meglátszik a Ház külső képén is. Odakünn valóságos ostrom alá fogta a közönség a jegyeket kiosztó irodát. A folyosó is hullámozik. Kormánypart és ellenzék csapatokban vonul fel. Mindenki a házszabályok revidálásának dolgáról beszél, csak Tallián Béla földmivelési miniszter nem, aki a Rábaszabályozásban érdekelt képviselőkkel konferál.

Megérkezik Tisza István gróf kormányelnök is. Hívei a jobb folyosón lelkesen fogadják. A kormányelnök

bement a terembe, de csakhamar visszatér és ismét hívei közé vegyül majd visszavonul miniszterelnöki szobájába.

A baloldalon *Polonyi, Thaly* Ferenc, *Kubik* Béla állanak, majd pedig *Apponyi* Albert gróf lépett a csoporthoz.

— *Tehát harcba szállunk* — jelenti ki *Kubik* Béla.

— *Mi álljuk határozatunkat* — feleli *Apponyi* Albert gróf.

— *De mi is!* — szól bele az éppen arra haladó *Rakovszky* István. A Ház a teremben elhelyezkedett. A pártok népesek, a karzatok zsúfoltak.

Tizenegyedfél óra volt, amikor Perczel Dezső az ülést megnyitotta. *Elnök:* Perczel Dezső.

Elnök az összeférhetetlenségi bizottság tegnap hozott ítéletét mutatja be, amely szerint München Aurél ellen inkompatibilitás nincs.

A napirendre tértek át a kormányelnök indítványának megokolására. Általános csönd támad, amikor a kormányelnök indítványát megokolandó, felállott.

Tisza István gróf: T. Ház!

Tisza István: Igazán lekötelező a képviselő urtól, hogy újabb indokkal járult hozzá a házszabályok szigorításához. Hosszu megokolásra úgy sincs szükség. Azért sem szükséges a hosszú indoklás, mert hisz a közel mult is bizonyítja, hogy a revízió szükséges. A revíziót a szólásszabadság minden korlátozása nélkül akarja, a viták továbbra is minden megrovíditás nélkül fognak lefolyni, olyan irányban tervezi a revíziót, hogy kiküszöbölje a parlamentből a viszályokat. Ezt a célt kívánja szolgálni, a mikor indítványt tesz egy bizottság kiküldésére a házszabályok módosítása dolgában. Egyszerűen arra kérem a Házat hogy ezt a bizottságot, a mely bizottság munkájának elébe vágni nyilatkozatokkal nem akarok, kiküldeni méltóztassék.

Kossuth Ferenc a házszabályokhoz kér szót, hogy egy nyilatkozatot tegyen, azt jelenti ki pártja nevében, hogy a nemzetnek azt az erős fegyverét, mely a házszabályokban rejlik, a legnagyobb erélylyel meg fogják védelmezni.

Elnök: Kívánja-e a Ház tárgyalni az indítványt. Igen vagy nem.

Rákosi Viktor jegyző, egy ivet nyújt át az elnöknek.

Elnök: Husz képviselő ur erre a kérdésre névszerinti szavazást kért. Ezt elrendelem, előbb azonban az ülést felfüggesztem.

Szünet után megejtették a szavazást. A szavazást a „G.” betűvel kezdik. *A szavazás eredménye ez volt. 450 képviselő közül elnök nem szavazott. Igennel szavazott 216, nemmel 104, távol volt 129 képviselő és így a Ház 112 szótöbbséggel az indítvány tárgyalását elfogadja.*

Elnök: Az indítvány tárgyalásának napirendre tűzése iránt a Ház annak idején határoz. (Felkiáltások balról.

A ház nem meri napirendre tűzni. Visszavonja!)

Polonyi Géza azt indítványozza, hogy az indítvány tárgyalását már a hétfői ülésre tűzzék napirendre.

Tisza István gróf kormányelnök: Én is szükségesnek tartom a bizottság mielőbbi kiküldését azért, mert én az indítvány tárgyalását már a holnapi ülés napirendjére ohajtánám tüzetni.

Elnök: Előterjesztést tesz arra, hogy a Ház az indítvány tárgyalását a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki.

A *Rábaszabályozásról* szóló javaslat folytatolagos tárgyalására tértek át.

Ezután névszerinti szavazással elvetették *Rakovszky* indítványát. És ezzel a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalásnál *Batthyány* Tivadar gróf tesz néhány észrevételt a címnél.

Ezután a vita folytatását holnapra halasztották.

Uj gyárak Szabadkán.

Megemlékeztünk már arról, hogy *Fiedler* József, komáromi gyáros Szabadkán kendergyárat akar létesíteni, s e célból már hosszabb táncszokások is folytak a gyáros és városunk vezetői között.

Városunk vezetői csak a város, a lakosság érdekeit tartva szem előtt folytatták a tárgyalásokat, de megállapodást nem létesítettek addig, míg az ajánlat komoly realitásáról meg nem győződtek. És ez most fog bekövetkezni.

Fiedler ugyanis benyújtotta a gyár terveit, s ezeknek az alapján *Biró* Károly dr. polgármester a jövő hét folyamára hívta meg a gyárost értekezletre.

* * *

De egy új ajánlat is érkezett be. Egy külföldi gyártulajdonos ajánlatot nyújtott be, hogy posztó gyárat akar Szabadkán létesíteni. Ez az ajánlat is megbeszélés tárgyát fogja legközelebb képezni.

Városunk tehát azon a ponton áll, hogy elérje azt a fejlődési nívout, amelyet eddig elérni nem tudott, mert a volt vezetőséggel szemben a külbizalom hiányzott.

Felhívás

a 6-ik és 8-ik választó kerületek választó polgáraihoz.

Tisztelt választó polgárok!

A törvény rendelkezése folytán a választott városi képviselők fele részének megbízatása év végén lejárván — a választott képviselők fele része újból fog választatni.

A város sorsa tehát ismét a ti kezeitekbe van letéve!

Az az idő ez, a mikor a választó polgárság ítéletet mond a városi hatóság működése felett!

A felett kell nyilatkoznotok, vajjon meg vagytok-e elégedve a jelenlegi hatóság, s annak feje **dr. Biró Károly polgármester** működésével, vagy sem?

A felett kell döntenetek, megmaradjon-e az a hatóság, a mely rövid két év alatt e város polgárságát **hétszázezer korona adósságtól** szabadította meg, s e mellett a községi pótdát (domestikát) **hét és fél** százalékkal leszállította, vagy pedig vissza kívánjátok azon időt, a mikor a város vagyonából tudotok és beleegyezések nélkül milliónyi összeg költenetett el, a mit most vissza kell fizetnetek!

Azt hisszük a döntés könnyű!

Sorakoztatok tehát azokhoz a polgárokhoz, akik — mint mi is — **a hatóság és a polgármester működésével — meglévén elégedve,** a polgármestert az ő önzetlen és a polgárság javát előmozdítani iparkodó munkájában támogatni akarjuk!

Felkérünk tehát benneteket, hogy minél számosabban jelenjete meg a **f. hó 6-án vasárnap d. u. 2 1/2 órakor (a VI. körben, Halasi-ut Szádeczky Antal vendéglő helyiségében és a VIII. körben a városi raktár udvarán d. u. 3 1/2 órakor) megtartandó gyűlésen,** hogy itt magatok közül kijelöljétek azokat a férfiakat, a kiket a választás alkalmával megválasztván, a városi közgyűlésen benneteket képviseljének.

Ezekben a gyűléseken felkérésünk folytán **dr. Biró Károly** polgármester úr is meg fog jelenlenni, hogy eddigi működéséről, valamint jövő működésének irányáról és céljairól előtettek közvetlenül is nyilatkozzék!

Szabadkán, 1904. november hó.

Dr. Lipozenesics Lázár
Dr. Janiga János
Gyelmis Gerő
Törley Gyula
Regényi Lajos
Dr. Vojnits Gyula.

A gyergyószentmiklósi választás.

— Távirati tudósítás —

A Sümegi párti választók ma hajnalban vonultak választás székelyére, Gyergyó-Szent-Miklósról. Alfa-luból, Sárhegyről, Ditróról mintegy hatszáz Sümegi párti érkezett zene-kísérettel. A Gyergyóra vezető uton, a hol a három falu utja találkozik, csendőrök szólítják igazolásra a választókat és asszonynépet, gyereket a választás színhelyére nem engednek. A kormánypárti jelöltnek Lázár,

volt főszolgabíró főerőssége Gyergyó-Szent-Miklós, ahol hozzávetőleg 400 szavazata biztos.

A szavazást reggel kilenc órakor nyitották meg. Két jelöltet ajánlottak: Lázár kormánypártit és Sümegi Vilmos Ugron pártit.

A szavazást a Lázárpártiak kezdték.

Gyergyószentmiklós nov. 4.

(Délelőtt 10 óra.) A kivezényelt katonaságnak és csendőröknek semmi dolguk. A választás rendben megy.

Lázárra leszavaztak 98-an

Sümegi Vilmosra 61-en.

Gyergyószentmiklós nov. 4.

(Délelőtt 11 óra.) A választás rendben folyik.

Lázárra leszavaztak 136-an

Sümegi Vilmosra 115-en.

HIREK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

November 6. és 20. Agarászversenyek.

Nov. 6-án. Szabad Lyceum alakuló ülése a Nemzeti Casino termében.

Nov. 12—13—14. Crisantemum kiállítás a főgymnasium diszterében.

Nov. 13-án. Máv. altisztkör műkedvelő csoportjának alakuló ülése saját helyiségében.

November 13. A kath. legényegylet Katalin bálja saját helyiségében.

November 20. A szabadkai általános munkásképző dalkör asztaltársaság Katalin bálja a Szarvasban.

December 2. Izr. öns. és gyámolító egyesület achnuka estélye.

Pótvásár. Baján f. hó 6-án és 7-én pótvásár.

— **Miniszteri kiküldöttek a kórházban.** Fay Aladár dr. egészségügyi felügyelő és Berlányi János miniszteri számvizsgáló Szabadkára érkeztek, hogy itt a Mária Valéria kórház 1905. évi költségvetését felülvizsgálják. A vizsgálatot már megkezdték.

— **Szabad Lyceum.** A Szabadkai Szabad Lyceum Egyesület november 6-án (vasárnap) d. e. 10 órakor a Nemzeti Casino termében tartja alakuló közgyűlését, amelyre az érdeklődőket ezuton is tisztelettel meghívja az előkészítő bizottság.

— **Tartalékos tiszti szemle.** Egy évi heverés, hanyóadás után előkerültek ma reggel a tartalékos tisztek uniformisai, hogy tulajdonosuk formáit kitöltvén, katonásan szalutáljanak a november 4-ére rendelt főszemlén. Szabadkán a 86. gyalogezrednél és a 6. honvédezedrednél tartottak tiszti szemlét, melyre köteles volt megjelenni minden tartalékos havidijas (hadnagy, főhadnagy stb.), akik ez évben fegyvergyakorlatot nem teljesítettek. A mai diszes fölvonulás és kardcsörtetés után pedig tovább szövi álmait a tartalékos uniformisok hű barátja, a moly.

— **A kereskedelmi egyesület új helyisége.** A szabadkai kereskedő világnak méltó büszkesége a kereskedelmi egyesület, amely néhány év előtti megalakítása óta a társadalmi életben szereplő egyesületeink legelőbbkelői közt foglal helyet. Pompával és kényelemmel berendezett otthona volt kereskedőinknek a Batthyányi-utcza helyiség is, most pedig átköltözött az egyesület a Nemzeti szálloda tőszomszédságában épült diszes új helyiségébe, a mely most már teljesen készen várja az üdülésre és szór. kozásra vágyó egyesületi tagokat.

— **Magyar hitszónoklat.** Holnap délelőtt 10 órakor az izr. hitközség templomában dr. Singer Bernát főrabbi magyar hitszónoklatot fog tar-

tani új hold első szombatja alkalmából.

— **Meghívó.** A szabadkai máv. altiszti körben alakítandó műkedvelő szakosztály 1904. évi november 13-án d. u. 3 órakor a kör helyiségében alakuló közgyűlését tartja, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: 1. Alapszabályok megvitatása. 2. Titkár megválasztása.

— **Házasság.** Beslity Tádé bajmoki kereskedő november hó 14-én vezeti oltárhoz a szabadkai szt. György templomban Deák Karolina kisasszonyt. — Faragó Márk helybeli iparos november hó 15-én köt házasságot Csantavéren Oszvár Mariska kisasszonnyal.

— **Helységnév változás.** A belügyminiszter a Bács-Bodrog megyében az apatini járásból a hodsági járásba átcsatolt Bács-Bresztovác község nevét „Szilberek”-ben állapította meg.

— **Halálozás.** Stein Árpádné Huszár Aranka, helybeli kereskedő neje ma reggel életének 18 évében rövid szenvedés után Kecskeméten elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt lesz.

— **Eltűnt részvények.** Bogesics Félix helybeli földbirtokos panaszt tett a rendőrségnél, hogy a lakásán levő szekrényből 8 drb. közgazdasági bank részvény eltűnt. A rendőrség a nyomozást megindította, s már eredménye is van, amennyiben a gyanuba vett tettesek le vannak tartóztatva s már eddig bevallották, hogy 20 méter mázsa kukoricát is értékesítettek a károsult tulajdonából. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ha a fentnevezett pénzintézet 79, 80, 89, 91, 674, 675, 676 és 677 számú részvényei közül valamelyik bárkinek is birtokába jut, azzal a rendőrség bünygyi osztályán jelentkezék.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy kisk. *Palicskó* István és Illés újvidéki lakosok családi nevüket „Szóké”-re változtassák.

— **Gyilkosság Ókérén.** Okt. 26-án éjjel Rackó György ókéri lakos korcsmájában Bótiy Péter és Belyánszki Iván ókéri lakosok borozgattak, miközben összeveszttek és előbbi utóbbit egy konyhakéssel úgy megszurta, hogy az a helyszínen halva maradt. A rendőrség és csendőrség a nyomozást nyomban megindította, a tettest elfogta. Felemelésre méltó, hogy Belyánszki Iván egy szervezett csalóbandának volt a vezére már évek óta, többször volt börtönre ítélve, alsó Bácskában igen ismeretes alak volt.

— **Tolvaj rokon.** Palencsár István mozdonyvezető vendégül látta házában Szegedi nevű sógorát, aki mesterségre nézve lakatos segéd. A vendégszeretet a rossz hajlamu rokon azzal hálálta meg, hogy sógora távollétében felfeszítette a szekrényt és abból 48 koronát ellopott. A rendőrség a bünygyi vizsgálatot megindította.

— **Baleset az országuton.** Vlasics József kocsislegény ma délelőtt a topolyai uton tejes kocsit hajtott a Piukovics-féle majorból. Utközben a kocsit egy kátyuban megbillent, felfordult, úgy, hogy a kocsis legény a kerek alá került, amelyek ballábát ketté törték. A mentők nyújtották neki az első segélyt és aztán beszállították a közkörházba.

— **Rendőri hírek.** Papp Elemér tompai legényt a kihágási bíróság izgága viselkedése miatt 20 korona pénzbírságra ítélte és három hónapra kitiltotta az összes nyilvá-

nos mulatóhelyekről. — Horváth Lajos cigány zenész a rendőrség utján kéri kiadatni 8 éves gyermekét, a kit Mezei Róza nevű cigányasszony állítólagos adósság fejében tart magánál.

— **Tombola az Otthonban.** Az Otthon kávéház törekvő tulajdonosa mindenképen azon van, hogy látogatóinak kellemes és változatos meglepetéseket készítsen. A legközelebbi szombati tombolaestély nyereségtárgyai, amelyek Sugár Béla üzletének kirakatában láthatók, valóságos látványosságot képeznek. A holnapi estélyen szintén Hasy Kálmán első zenekara szolgáltatja a zenét.

— **Csinos fiatal elhanyagolt fácskák** voltak ezelőtt, míg a törekvő kecskeméti gazdák páratlan szorgalma valóságos barackfa-erdőt varázsolt belőlük. Méltó társa akadt a gazdák nemes munkásságának az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kecskeméti pálinkafőzdéjében, ahol a legkiválóbb barackszeszt, barackkrémet és barackcognacot állítják elő hazai föld termékéből magyar munkássereg közreműködésével. Ime, kevés szóval közgazdaságunk fellendülésének mintája. Ehez már csak az szükséges, hogy a magyar uri közönség pártolására méltassa e magyar gyár kiváló minőségű barackkülönlegességeit. A gyárvezetőség kívánatra bérmentve küld mutatványszámot a Barackhirdőből.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Evetovics Ferenc 18 nap, Szinely Klára 3 nap, Kubatov András 21 év Récsi Irma 3 év. Eljegyzés: Vasut Illés Vékony Viktóriát, Gönci Imre Pfeiffer Máriát, Zsiga László Baki András özvegyét, Hajnal István Puzsits Márk özvegyét, Balog Illés Krékus Annát, Puzics Balázs Moravcsics Juliát, Budincsevics Ferenc Balázsevics Sztánét, Vörös Tamás Babicskov Annát, Kovács János Nagy Máriát, Zubkov Ferenc Aradszky Juliát, Anders Frigyes Bajor Margitot. Született 13, 5 fiú, 8 leány.

SZÍNHÁZ.

— **A színház tűzbiztonsága.** A város tanácsa ma nagyfontosságú határozatot hozott a színházépület renoválási munkálatainak kiegészítését illetőleg Elfogadta ugyanis Köhler István budapesti gépgyáros ajánlatát egy színházi zápporkészülék felállítására. A készülék egészen a Király színház részére ugyanezen cég által készített és legjobbnak bizonyult készülékkel azonos és a gyáros kötelezte magát, hogy december 1-én az első előadás után a próba megtartható lesz.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő távirat érkezett a fővárosba:

London, nov. 4.

A japánok vérmes reményei hirtelen összeomlottak. Az angol közvéleményre szintén lehűtően hatottak a hírek, amelyeket tegnap türelmetlenül, szinte lélegzetet visszafojtva vártak. Eddig a japánok emancipálni tudták magukat a nagyzástól. De a mikádó születésnapjának közeledtével a józan ítéletet elvesztették. Igen hangosan kürtölték világgá, hogy a mikádó születésnapján Port-Arthurnak okvetlenül el kell esnie. Nem mérlegelték sem az ellenség erejét. sem a várórség ellentálló képességét. Most már, amikor az általános ost-

rom részben sikertelen volt, részben visszaveretett, a japánok maguk hangoztatják, hogy Port Artur még egy hónapig tarthatja magát. A japánok eszerint önmaguknak adnak respiriumot. Az egész angol sajtó, majdnem kivétel nélkül kicsinylően nyilatkozik a japán fogadkozásokról. A »Times« többek közt azt mondja, hogy a japánok e-ldig kevesebbet dicsekedtek és többet tettek. Most — ugylátszik — többet fognak dicsekedni és kevesebbet tenni. Megegyeznek abban valamennyien, hogy Stössel tábornok egyike a korszak legnagyobb hadvezéreinek.

TAVIRATOK.

Véres tüntetések Innsbruckban.

Innsbruck, nov. 4.

Azok a demonstrációk, amelyekkel a német diákok az olasz nyelvű jogi fakultás ünnepélyes megnyitását megakarták akadályozni, óriási dimenziókat öltenek. Az olasz diákok őrzésére a rendőrségi készenlét elégtelennek bizonyult. Valóságos utcai harc fejlődött ki. Mindkét részről revolverekkel lövöldöztek. Állítólag eddig több mint kétszáz revolverlövést tettek.

Innsbruck, november 4.

Eddig megállapították, hogy kilenc ember sebesült meg. Köztük ketten életveszélyesen. Egy olasz diák meghalt. A demonstráció a Fehérkereszt vendéglő előtt folyik és egyre veszedelmesebb jellegűt. A rendőrség képtelen a rendet helyreállítani és katonaságot akviráltak. A harc valósággal ádáz és olaszok és németek egyformán őrjöngő dühvel rontanak egymásra. A városban az izgatottság óriási. Az egész város szinte ostromállapotban van.

Innsbruck, nov. 4.

A Fehérkereszt vendéglőt lerombolták. A demonstráció folyton tart, sőt növekedőben van. A pánik leírhatatlan. Hirlik, hogy a sebesültek közül ketten meghaltak. Eddig beláthatatlan, hogy a tüntetések mikor érhetnek véget.

Innsbruck, nov. 4.

A zavargásokban történt revolverlövések által nyolc német és tíz olasz diák sebesült meg. Az olaszok tanyája a „Fehérkereszt” vendéglő volt. A polgármester felszólította az olaszok vezetőit, hogy hagyják el a vendéglőt és oszoljanak szét. A felhívásnak nem volt eredménye. Erre a kirendelt katonaság szuronyrohalmot intézett, miközben egy olasz festőművésznek egy bajonette a hátába hatolt oly erővel, hogy rövid idő múlva meghalt. Ezenkívül több sebesülés is történt. A rend csak reggel 5 órakor állott helyre.

A Reichsrath összehívása.

Bécs, nov. 4. A hivatalos lap ma a következő királyi kéziratot közli: Kedves dr. Körber! Indítatva érzem magamat a Reichsrathot tevékenysége újból felvétele végett f. é. november 17-ére egybehívni és megbízom önt a szükséges intézkedések megtételével. Bécs, 1904. november 2. Ferenc József m. p. Körber m. p.

A mikádó születésnapja.

Tokio, nov. 4. A császár születésnapját az egész országban megünnepelelték. A császár két egész hadosztály felett tartott diszszemlét.

Gázrobbanás.

Budapest, okt. 4. A Dietrich és fia cég Andrassy-ut 19. sz. alatti új üzletében, ahol csak most folynak az átalakítási munkálatok, ma reggel 9 órakor egy szerelőmunkás vizsgálatlansága következtében szerencsétlenség történt. Arnold Bódog gázszerelő, aki a régi légszuszveztéket gyertyafény mellett ujjal akarta kicserélni, olyan könnyelműen bánt az égő gyertyával, hogy a vezeték-ből kiömlő gáz fölrobbant. A robbanás olyan erővel történt, hogy az üzlet nagy üvegtáblája kitört, az üzletben dolgozó munkások pedig a földre vágódtak és többé-kevésbé súlyosan megsérültek.

SPORT.

Agártörzskönyv. Megjelent a Bács Bodrogh vármegyei Agarász Egylet megbízásából Vojnics József szerkesztett Agártörzskönyv II. kötete. A nagy gonddal összeállított és szép illusztrációkkal díszített könyvecske a hazai agárkedvelők részéről bizonyára kedvező fogadtatásban fog részesülni. A munka ára 2 kor., utánvétellel 2 kor. 50 fill. vagy előzetes beküldés esetén bérmentve 2 kor. 35 f. A múlt évi I. kötet ugyanezen áron még szintén kapható.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az anyagiilkos ítélete. Mészáros József ellen, aki oly kegyetlen módon gyilkolta meg az édes anyját, a szabadkai esküdtbíróóság által hozott halálos ítéletet Marián Miklós előadó teljesen feldolgozta és a nagyterjedelmű aktacsomó ma lett a kir. kuriához továbbítva, ahonnan rövid idő múlva végső véleményezés végett a királyi kabinetirodához fogják áttenni.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre. 60.

Nem volt mit késlekedniök, újabb támadó csapat érkezhettek. Sietve fel kellett vonulni a magaslatra és onnan tovább menekedni a vojvodák táborába. A másnapi esküvőre senki sem gondolt. Blagojő hangja tulharsogva a győzelmi mámort hívta fel az ujongókat csendre.

— Vegyétek el a törökök fegyvereit, töltéseit, s azután vonuljatok föl a hegyre valamennyien. Az aszszonyok még az éjjel induljanak haza. Ne késedelmeskedjétek.

A felgyújtott, még lángoló juhakol tüzénél könnyű volt a munka. Eközben a sztaresina, Nedilja és Blagojő a Sztaresina megsebesült fia köré gyűltek. Még élt. Blagojő beakarta kötni sebeit, de a sebesült nem engedte.

— Menjétek, még van időtök, suttogta. A helységben, még azt hiszik, hogy a törökök elvégezték a rájuk bízott munkát. Egy óra múlva megtudhatják a valót... Újabb csapatot küldhetnek ránk.

Hangja percenként gyengébb lett, szívének verése meg-megszakadt. Megüvegesedett szemeinek fénye mármár kialudt. Még egyszer lobbant csak föl tüze, mikor atyjára és nővérére tekintett, ajkai e lobbánáznál ejtették ki az utolsó mondatot, mely-

ben áldást kívánt, s azután szívének dobogása is örökre megszűnt.

Blagojő magához szólított egy hajdukot, meghagyta neki, hogy ássák meg a sirt és küldjenek el a papért. Negyedóra múltán készen volt a sir a szilvásban, megérkezett a pap is. Most már csak a sirások s a megboldogult atya, nővére és Blagojő vették körül a szőnyegbe burkolt, a sir szélére fektetett holttestet. A tűz lángjai is utolsót csapkodtak. A pap rövid imáját együtt mondták el a gyászolók, azután leeresztették a holttestet a sirba. Nem emeltek hantot föléje, nem tűztek jelet a sirra. A szivekbe volt vésve a sir helye, hogy majd ha visszatérnek, adózhassanak kegyelettel az új szabadságharc első caribrodri halottjának.

Mikor vége volt a szomorú szertartásnak, a pap Blagojő és Nedeljahoz fordult.

— Titeket pedig összeadlak a bolgár szabadság Istenének színe előtt. Férfj és feleség vagytok esküvés nélkül. A küzdelmek, melyek reátok várnak hűségtek próbakövei.

A pap utolsó szavainál az utolsó láng csapott magasra, s azután csak az összeomlott juhakol romjainak izzó vörössége törte át az éj sötétjét. Félóra múlva a Sztaresina háza üres volt, udvarában az elesett spahik holttesteit foglalták el az élők helyét.

Másfél óra múlva tünt csak fel az agának, hogy a spahik parancsnokától nem érkezik híradás. Egy óra telt bele, míg csapatának csufos végeről értesült. Ekkor azonban a hajdukok csapata már messze járt a falutól s a hajnal hasadása egy magaslat sűrű erdőségében találta csapatát.

Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Laptulajdonosok: AZ ALAPITOK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Spitzer
Jgnác **Vendég-**
lőjében
Vasárnap, folyó hó 6-án
este 10 órakor

tombola
estély. A gyönyörű tombola tárgyak Berger Testvérek kirakátaban megtekinthetők.

Az amerikai kivándorlásról.

Az amerikai kivándorlás ügyét sehogyan sikerült úgy elrendezni, hogy végre rend is legyen. Valahány hatóság van, a vidéken, mind más-más magyarázatot ad a kivánaorlási törvénynek. Olvasóink és előfizetőink az utóbbi napokban nagy számban fordultak hozzánk felvilágosításért s panaszos leveleikben arra kérnek, mondjuk meg nekik miképp is áll tulajdonképpen a kivándorlás ügye. Egyik-másik azt is panasolja, hogy nem kapott utlevelet, vagy csak hosszú utánjárás és nagy kellemetlenségek árán juthatott hozzá.

Miután a levelekre külön-külön nem felelhetünk, e helyütt adjuk meg a kívánt felvilágosítást:

Gróf Tisza István miniszterelnök ki. fejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik, a merre utazni akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy vándorlót sem fognak arra kényszeríteni, hogy Fiumén keresztül hagyja el az országot. Ezen az útvonalon tizennyolc napot kell a tengeren tölteni, hogy Amerikába eljussunk. A községi és körjegyzőket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a fumei tizennyolc napos amerikai utazást ajánlják, ám a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást, de nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan hét nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogban áll a jegyző ellen azonnal panaszt emelni a váremgye alispánjánál. A váremgye alispánja majd elrendeli, hogy a jegyző adja ki a kivándorlónak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyént szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a fumei utra, az ellen sürgősbeadványt kell intézni gróf Tisza István miniszterelnök mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségtelenül igazságot fog tenni. Aki a brémai utlevelet megkapta, Oberbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába onnan hét nap alatt kijut Amerikába. Az ügynököktől senki semmi esetre se ijed en meg. Az ügynök vagy megbízott senkit le nem tartóztathat s ha valamelyik mégis megkockáztatná, azt az ügynököt nyomban föl kell jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az a legcélszerűbb ha a kivándorló ott, a hol fletartóztatják, rögtön sürgönyblankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kéri megbüntetni. A miniszterelnök ilyen esetekben tüstént intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell, hogy gondja legyen, hogy az ügynököt megbüntessék. A miniszterelnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartsák s azokat a kivándorlókat, a kiknek brémai utlevelük van, ne háborgassák. Utlevél nélkül senki se utazzék Amerikába. Már azért sem, mert hiszen utlevelet mindenki kap,

20969/904. tan. sz.

Pályázati hirdetés.

A néh. Höbl Ferenc szabadkai lakos által egy helybeli jó tanuló segélyezésére létesített alapítványi hely, a mely 2000 kor. kamatainak élvezetéből áll, megüresedvén, arra ezenel pályázatot hirdetek.

Felhivom ennél fogva a pályázni szándékozókat, hogy ez iránti kérényüket, születési, iskolai és iskolalátogatási bizonyítvánnyal felszerelve, a városi tanácshoz legkésőbb f. é. okt. hó 30. d. u. 5 óráig nyujtsák be; megjegyevén, hogy az ösztöndíj elnyerésében a Höbl Ferencz rokonai előnyben részesülnek.

Szabadkán, 1904. okt. hó 15.

Dr. Biró Károly
 polgármester.

Crisantemum

virágok

nagy választékban kaphatók:

● BUDAY MÁTYÁS ●

műkertésznél Szabadkán Zentai-ut.

22074/904. szám.

Nád árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező alább megnevezett nádasokban termelt nád a következő napokon árverés útján a helyszínén el fog adatni.

F. évi november hó 15-én délelőtt 9 órakor: Ludas tábori 63⁵⁰⁰/₂₀₀₀ lánca. Ludas füzési 42⁶⁰⁰/₂₀₀₀ lánca. Ludas csurgói 25¹²⁵⁰/₂₀₀₀ lánca.

F. évi november hó 16-án délelőtt 9 órakor: Ludas nagyréti 59 lánca. Ludas szigeti 32³⁰⁰/₂₀₀₀ lánca. Ludas szárazréti 64¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ lánca. Ludas sóstói 1 lánca.

F. évi november hó 17-én délelőtt 9 órakor: Csantavéri nádas 11⁵¹⁹/₁₆₀₀ hold. Csantavéri kaszáló 26⁷⁰⁰/₁₆₀₀ hold.

F. évi november hó 19-én délelőtt 9 órakor: Palicsi (a zentai uttól a halászházig) 88 lánca.

F. évi november hó 22-én délelőtt 9 órakor: Palicsi (a halászháztól Geiger szállásig) 38²⁰⁰/₂₀₀₀ lánca.

F. évi november hó 23-án délelőtt 9 órakor: Palicsi (a sándori szőlőtől Ludasig) 74¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ lánca.

F. évi november hó 24-én délelőtt 9 órakor: Kelebiai 88⁶⁰⁰/₂₀₀₀ lánca.

F. évi november hó 25-én délelőtt 10 órakor a gazd. ügyosztály hivatalos helyiségében: Tompai gyékényes 1 lánca. Kőrösi csöszház melletti 1 lánca. Bukvátói 1 lánca.

Ugyanaznap délután 3 órakor a helyszínén: Mlakai 19¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ lánca.

Megjegyzendő, hogy a vételár azonnal a helyszínén fizetendő, egyéb feltételek a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1904. okt. 24.

A városi tanács.

18479/polg. 1904. sz.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéres bíróság közhírré teszi, hogy **Kunbaja** község határában fekvő urbéri birtokok tagosítása végett a tényleges birtokosoknak az 1836. X. és az 1871. LIII. t.-cikk értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul 1904. évi december hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája **Kunbaja község házához**, annak megállapítása végett, hogy vajjon a birtokosoknak birtok szerinti többsége kívánja-e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak.

A szavazási lajstrom összeállítása ugyanezen határnapon történik.

Szabadkán, 1904. évi nov. 1-én.

Dr. Solti, kir. tszéki bíró.

Butor kiárúsítás!

Családi okok miatt a raktáron levő saját műhelyemben készült

hálószoba, ebédlő, szalonnagarniturák és kárpitos áruk

minden elfogadható áron eladatnak

SIPOS KÁROLY BUTORÁRUHÁZA

Kazinczy-utca.

A barack-cognacot és barack-szeszt ajánlja az **Első Alföldi cognacgyár** részv. t. Kecskeméten. A barack-cognac és barackszesz páratlan kitűnő ital.

Jobb a svájci cseresznyeiviznél, Jobb az olasz maraschinonai, Jobb a francia cognacnál, Jobb a hollandi genevenél, Jobb akármely likőrnel, Jobb az angol wyskynél.

Számtalan elismerő levél áll rendelkezésünkre. — Árjegyzékkel kívántra ingyen és bérmentve szolgálunk.

Néhai Piros Józsi Orchester hegedűje

eladó

OSZTÁLYSORSJEGYEK

Osztálysorsjegyek

nagy számválasztékban a helybéli egyedüli

főelárúsítónál

KUNETZ MÓR

banküzletében

Egész fél negyed nyolcad 12.— 6.— 3.— 1.50

Ugyanott a huszár-laktanya közelében nagy szállás 2 hold földdel bérelhető, esetleg örök áron eladó.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Le-kisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Lakás változás. Özv. Hamburger lesznő, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

Diákot, főgymnazistákat és polgáriakat, elvállal instrukcióra, ki már evvel több éven keresztül sikeresen foglalkozott Cim a kiadóban.

Jó házból való fiúk és lányok tanoncul felvételnek Deutsch Izidor, norinbergi diszmű és játékaruk üzletében, Szabadkán, Kossuth-utca. 517

Szép csinos pék segéd, szép szoba-leány, vagy szakácsné ismeretséget keresi. Leveleket „Frissen sült” alatt a kiadóba kéri

Fiatal tiszt, isme etségét keresi egy előkelő hölgy. Leveleket a kiadóba kéri „Elegancia” jelige alatt

Egy fiú tanoncul felvétetik teljes ellátás mellett Szilágyi István fűszerkereskedésében Szabadkán, a gázgyárral szemben.

Pénzintézetnél alkalmazott könyvelő keres. Cim a kiadóban.

Schmidt Flórián

kefekötő, magán használati és ipari kefék gyári raktára Szabadka, Halasi-ut 217. szám. Saját ház.

Raktáron tart minden e szakmába tartozó kefe árukat, kitűnő tartós gépkeféket és legjobb minőségű meszelőket. — Elárúsítás nagyban és kis mennyiségben.

Ugy helybéli mint vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordít.

PÉNZ

4⁰/₁₀₀-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi első rangú pénzüzetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezességgel és kezességgel nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU Budapest, VI, Nagymező-utca 12. szám.

A kölcsön nem záloglevelekben hanem készpénzben lesz folyósítva.

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. —

Osztálysorsjegyek : 1/1 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50.

Előzetes költség nélkül!

PÉNZ

4⁰/₁₀₀-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzüzetektől a földbirtokok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezességgel és kezességgel nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

Készítünk tervezeteket különféle ujonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hiteles szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

MELLER LAJOS és Társa Budapest, VI. Teréz-körut 32. (Törvényileg bejegyzett cég)

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.